

RIKSADVOKATEN

Landbruksdepartementet	
Saksnr.:	Doknr.:
2003/00828	29
Mottatt: 13 JUN 2003 MP/SDD	
Saksbeh.:	Ark.:
CH0	750
Kopi:	Anskr.:

Landbruksdepartementet
Avdeling for matproduksjon og helse
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

DERES REF.:
02/02507

VÅR REF.:
Ra 03-206 AG/mg
534.2

DATO:
11.06.03

FORSLAG OM ENDRING AV DYREVERNLOVEN – TILSYNSMODELL OG VIRKEMIDLER – HØRINGSUTTALELSE

Det vises til Deres høringsbrev av 24. mars d.å., som ble oversendt fra Justisdepartementet 24. april d.å. Riksadvokaten har enkelte bemerkninger til forslaget:

§ 3 Inspeksjon:

Det fremstår som uklart om § 3 er ment å gi selvstendig hjemmel for politiet til å ta seg inn på privat eiendom uten eiers/drivers samtykke. Politiloven § 7 første ledd nr. 3 og annet ledd gir som kjent politiet slik hjemmel, hvis det er nødvendig for å avverge eller stanse lovbrudd, f.eks. vanskjøtsel av dyr. Foreligger det skjellig grunn til mistanke om vanskjøtsel, kan det også være hjemmel for ransaking etter straffeprosessloven. Politiloven § 7 nr. 3 (og straffeprosessloven) gir imidlertid ikke hjemmel for å ta seg inn på privat område hvis det ikke er mistanke om noen straffbar handling, f.eks. i forbindelse med rutinemessige inspeksjoner. Dersom dyreeieren motsetter seg en rutinemessig inspeksjon, er det noe uklart om politiloven § 7 nr. 3 gir politiet hjemmel for å ta seg inn i fjøs eller andre rom uten eiers/drivers samtykke. Riktignok vil selve nektelsen være straffbar etter § 31, og kan etter omstendighetene omfattes av politiloven § 7 første ledd nr. 3. Det fremstår uansett som uklart om § 3 skal gi politiet slik *selvstendig* hjemmel. Hvis dyrevernavloven skal gi slik hjemmel, bør bestemmelsen angi vilkårene og hvilken makt politiet kan utøve.

§ 6 a Varslng:

Etter riksadvokatens oppfatning går lovforslaget for langt når det pålegges en alminnelig varslingsplikt. Varslng til offentlige myndigheter kan oppleves som belastende for enkelte, og kan ikke sammenlignes med den hjelpeplikten som borgerne er pålagt etter § 6. En varslingsplikt for enkeltpersoner kan heller ikke sammenlignes med den plikt til varslng som helsepersonell er pålagt. Den foreslåtte varslingsplikten kan – etter riksadvokatens syn – sammenlignes med straffeloven § 139, som pålegger borgerne en anmeldelsesplikt for enkelte forbrytelser som kan avverges/forebygges. Anmeldelsesplikten antas å være så vidt belastende at den er begrenset til å gjelde de mest alvorligste forbrytelsene, og omfatter f.eks. ikke legemsbeskadigelser etter straffeloven § 229 eller mishandling av barn eller ektefelle etter straffeloven § 219. Behovet for å motta tips og informasjon fra publikum kan formentlig ivaretas ved at det innføres taushetsregler som foreslått i annet ledd.

Unnlatelse av å varsle tilsynet etter den foreslåtte § 6 a vil være straffbart etter kapittel IX. Innføres bestemmelsen, bør det gjøres unntak for bl.a. nærstående, etter mønster av straffeloven § 139 annet ledd.

§ 23 Tilsyn og vedtak:

Etter bestemmelsens siste ledd skal tiltak ikke være til hinder for at det reises "straffesak etter § 31". Det samme gjelder formentlig også for straffesak eller særskilt sak etter § 32. Det foreslås at det angis at tiltak ikke er til hinder for at det reises "sak etter kapittel IX".

Etter Høyesteretts plenumsavgjørelser av 3. mai 2002 anses som kjent enkelte administrative vedtak som straff i relasjon til EMK Tilleggsprotokoll 7 art. 4 nr. 1. Enkelte administrative vedtak vil derfor være til hinder for at det senere reises straffesak mot samme person om det samme forholdet. Riksadvokaten antar at spørsmålet om gjentatt straffeforfølgning ("dobbelstraff") først og fremst vil være aktuelt i forbindelse med pålegg om å avvikle dyreholdet etter § 23 a og ved illeggelse av tvangsmulkt etter § 26. Dette spørsmålet bør vurderes nærmere.

§ 23 a Framtidig dyrehold, karantene:

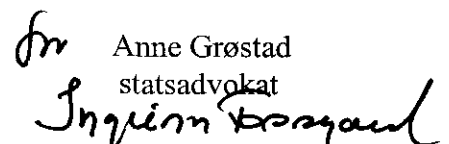
Riksadvokaten stiller seg positiv til forslaget, dog slik at spørsmålet om "dobbelstraff" bør vurderes nærmere.

Pålegget om å "avvikle" dyreholdet omfatter både dyr eieren har ("karantene") og pålegg om ikke å anskaffe nye dyr for en viss periode ("Framtidig dyrehold"). Etter riksadvokatens syn bør lovbudet – i likhet med overskriften – angi de to alternativene.

§ 32 Frådøming av rett til å ha med dyr å gjera:

Det fremgår av høringsnotatet side 7 at bestemmelsens annet ledd i noen tilfeller ikke har fungert etter intensjonen, og at en selv i grove saker har opplevd at politiet "ikke vil fremme slik sak når nemnda ber om det". Slik riksadvokaten forstår bestemmelsen, har påtalemyndigheten imidlertid *plikt* til å reise sak med krav om rettighetstap når nemnda (tilsynet) ber om det. En plikt til å reise sak, uavhengig av om påtalemyndigheten mener det er grunnlag for det, bryter med det grunnleggende prinsipp om at påtalemyndigheten bare skal utferdige tiltale når en er overbevist om mistenktes straffeskyld og en dessuten er av den oppfatning at denne kan bevises i retten. Det følger av dette prinsippet at påtalemyndigheten heller ikke skal gå inn for rettighetstap dersom en mener det ikke er grunnlag for det. Prinsippet er helt grunnleggende i norsk straffeprosess og bør også gjelde i dyrevernsaker. Annet ledds annet punktum bør derfor oppheves. Det skal understrekes at dette er prinsipielt begrunnet, og ikke uttrykk for en nedprioritering av disse sakene. Tvert om er det riksadvokatens syn at påtalemyndigheten skal reise sak med krav om rettighetstap i saker hvor det er grunnlag for det, og uavhengig av om nemnda/tilsynet har bedt om det.

Tor-Aksel Busch

Anne Grøstad
statsadvokat

Gjenpart: 1. Justisdepartementet (ref. 03/03271)
2. Politidirektoratet